Dosarul № 2a-308/2024 I instanță
n/c 2-23052665-06-2a-19112024 judecător Cașcaval Andrei

judecătoria Anenii Noi

sediul central

D E C I Z I E

15 aprilie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
În componența:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier Jeleva Elena
cu participarea:
în lipsa părților legal citate

examinând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de Bogos Igor și de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Bogos Igor împotriva hotărârii judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei asupra cauzei și esenței apelului, analizând materialele cauzei,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanţele cauzei:</u>***

La data de 07 aprilie 2023, Bogos Igor a depus în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică. (f.d.2-14, vol.1)

În motivarea acțiunii s-a invocat, că la data de 22 iulie 2019, Bogos Igor prin intermediul avocatului său Daniliuc Nicolae, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângerea penală, prin care a solicitat de a dispune prin ordonanță începerea urmăririi penale în privința judecătorilor din sistemul judecătoresc al Republicii Moldova Badan-Melnic Eleonora, Cimpoi Iulia, Secrieru Ion, Danilov Aliona, Vieru Tatiana, Vascan Nina, Ghervas Maria în temeiul art. 307 Cod penal al Republicii Moldova pentru pronunțarea cu bună știință a unei hotărâri contrare legii.

Reclamantul susține, că au fost încălcate prevederile art. 19, art. 254, 274 Cod de procedură penală, Procurorul General al Republicii Moldova împreună cu procurorii fiind obligat să cerceteze circumstanțele cazului dat complet, obiectiv, sub toate aspectele pentru stabilirea adevărului şi în urma probelor acumulate să dispună prin ordonanță motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a dispune începerea urmăririi penale.

Menționează, că sunt norme de drept în vigoare, care au produs şi produc efecte juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova, și sunt obligatorii atât pentru Procurorul General al Republicii Moldova, precum şi pentru toţi procurorii din cadrul Procuraturii Republicii Moldova.

Susține, că la 13 decembrie 2019 a primit o scrisoare din Procuratura Republicii Moldova, semnată de procurorul Gavriliță Oleg, prin care i s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul dat.

Mai indică că, la 19 decembrie 2019 prin intermediul avocatului Daniliuc Nicolae a contestat acţiunile abuzive şi ilegale ale procurorului Gavriliță Oleg cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 299^1, 299^2 Cod de procedură penală.

La fel indică că, 30 decembrie 2019, a primit o scrisoare din Procuratura Generală al Republicii Moldova, semnată de același procuror Gavriliță Oleg.

La 09 ianuarie 2019, prin intermediul avocatului său, Daniliuc Nicolae a contestat la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana acţiunile ilegale ale Procurorului

General al Republicii Moldova şi procurorilor, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 29 octombrie 2021 plângerea sa din 09 ianuarie 2020 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a respins plângerea din 09 ianuarie 2020 din motivul că argumentele privitor la faptul că procurorii au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală al Republicii Moldova le consideră declarative și nefondate și vin în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii, fapt cu care nu este de acord.

În dispozitivul încheierii din 29 octombrie 2021 Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a fost indicat, că încheierea din 29 octombrie 2021 este irevocabilă, iar art. 13 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale garantează reclamantului, dreptul la un recurs şi încă la un recurs efectiv. Reclamantul face referire și la Protocolul nr. 7 la Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale Strasbourg, 22.11.1984, art. 2. Odată ce art. 2 al Protocolului 7 la Convenţie acordă dreptul persoanei vinovate la două grade de jurisdicție în materia penală, atunci și persoanei care se pretinde victimă îi este acordat dreptul la două grade de jurisdicție în materia penală, în caz contrar ar fi încălcat unul din principiile generale ale dreptului procedural penal - egalitatea părţilor în faţa legii.

Mai indică reclamantul, că art. 313, 473 Cod de procedură penală nu interzice declararea unui recurs împotriva unei încheieri judecătoreşti privind refuzul pornirii urmăririi penale, considerând că ar fi o aberație totală ca o încheiere judecătorească asupra refuzului de a dispune începerea urmăririi penale să fie irevocabilă.

Susține că în aşa circumstanţe prevederile art. 313, 473 Cod de procedură penală, sunt în contradicţie cu art. 4, 7 şi 8 din Constituţia Republicii Moldova, nu are putere juridică şi nu produce careva efecte juridice.

Consideră, că încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 29 octombrie 2021 este în contradicţie cu nomele de drept internaţional.

La fel indică, că la 24 noiembrie 2021 a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chișinău încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29 octombrie 2021, în ordinea art. 437-451 Cod de procedură penală, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2022, cererea de recurs din 24 noiembrie 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a refuzat să

examineze în fond cererea de recurs din motivul că încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 29 octombrie 2021 nu putea fi atacată cu recurs. Articolul 313 alin. (6) Cod de procedură penală stipulează că încheierea judecătorului de instrucție privind refuzul în pornirea urmăririi penale (în speță este refuzul pornirii urmăririi penale) poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel în termen de 15 zile de la data pronunțării, la fel art. 13 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale garantează reclamantului, Bogos Igor, dreptul la un recurs şi încă la un recurs efectiv. Face referire și la Protocolul nr. 7 la Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale Strasbourg, din 22.11.1984, art. 2.

Mai indică reclamantul, că art. 313, 473 Cod de procedură penală nu interzice declararea unui recurs împotriva unei încheieri judecătoreşti privind refuzul pornirii urmăririi penale, considerând că ar fi o aberație totală ca o încheiere judecătorească asupra refuzului de a dispune începerea urmăririi penale să fie irevocabilă.

Până în prezent organul de urmărire penală şi procurorii nu i-au oferit răspuns la întrebările formulate, nu a fost auzit, fiind ignorat şi umilit de către procurori.

Susține, că nerespectarea prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în sensul aprecierii date în Hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Brenan vs Marea Britanie, cererea nr. 39846/98), prin care a stipulat că dacă scopul principal al art. 6 din Convenţie în privinţa problemelor penale este asigurarea unui proces echitabil de către instanţa judecătorească competentă de a determina orice acuzaţie penală, atunci din aceasta nu reiese că articolul 6 paragraful 1 din Convenţie nu este aplicabil stadiei prejudiciară de examinare a cauzei. Astfel articolul 6 paragraful 1 din Convenţie poate să se refere la cauză şi până la momentul când aceasta este expediată în instanţa de judecată, dacă şi în măsura în care echitatea cercetării judecătoreşti poate fi încălcată din cauza nerespectării dispoziţiilor art. 6 din Convenţie la stadia prejudiciară de examinare a cauzei, cade sub incidenţa prevederilor normei date.

Consideră, că scrisorile procurorului Oleg Gavriliță în cauză au un caracter superficial, iar situaţia de fapt și de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în paragrafele 90 şi 91 din Hotărârea din 02.11.2010 în cauza Mătăsaru şi Savinschi contra Moldovei, în care la fel se impunea obligaţia pozitivă a statului de a efectua o investigație oficială şi multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună

eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuia să se limiteze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigaţii, pentru a-şi motiva refuzul în începerea urmăriri penale pe presupuneri şi ipoteze preconcepute.

În acelaşi context, conform prevederilor pct. 22 din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM cu privire la aplicarea de către instanţele internaţionale a unor prevederi ale Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale nr. 3 din 09.06.2014, în cazul în care instanţele de drept se abțin de a da răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o, posibilitatea de a cunoaște dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 paragraful 1 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale.

Invocă faptul, că organul de urmărire penală, procurorii, instanţele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-551 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nu au efectuat nici o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul din motivul că procurorii în cauză, şi nu numai procurorii, nu vor să afle adevărul, nu au nevoie de adevăr pentru a nu deranja pe cineva şi ai proteja pe acești judecători, instanţele de judecată au închis ochii la aceste acţiuni ale procurorilor.

Reclamantul își întemeiază acţiunea dată în temeiul art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, art. l alin. (3) , 4, 7, 8, 20 din Constituţia Republicii Moldova, art. 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova.

Susține că Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al Drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, când i-a numit prin Decret în funcție de judecători pe Papuha Serghei, Teleucă Stelian, Gafton Alexandru, Chiroșca Igor, Bada-Melnic Eleonora, Cimpoi Iulia, Secrieru Ion, Danilov Aliona, trebuia să se gândească şi la cetățenii Republicii Moldova.

Parlamentul Republicii Moldova, când a votat numirea în funcție de judecători la Curtea Supremă de Justiție a lui Vieru Tatiana, Vascan Nina, Ghervas Maria trebuia să se gândească și la cetățenii Republicii Moldova.

Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al Drepturilor

cetățenilor Republicii Moldova, când l-a numit în funcţie prin Decret pe Procurorul General al Republicii Moldova, trebuia să se gândească şi la cetățenii Republicii Moldova. Procurorul General al Republicii Moldova, Consiliul Superior al Procurorilor al Republicii Moldova, când i-au promovat şi numit în funcţie pe procurorul Gavriliță Oleg, trebuiau să se gândească la cetățenii Republicii Moldova.

Menționează, că în cauza dată există însăși fapta infracţiunii, prevăzută de art. 307 alin. (2) Codul penal, - pronunțarea unei hotărâri, decizii, încheieri contrare legii, soldate cu urmări grave.

Prin urmare, în conformitate cu normele indicate reclamantul solicită: admiterea acțiunii, cu încasarea în mod solidar de la Preşedintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria Chișinău în beneficiul lui Bogos Igor, suma de 50000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracţiune şi suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţa juridică.

2. <u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.165, 174-182, vol.1)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 21 iunie 2024, Bogos Igor și avocatul său Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond au înaintat apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile lui Bogos Igor și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea Supreme de Justiție a Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău suma de 50000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.171-173, vol.1)

La data de 11 decembrie 2024, Bogos Igor și avocatul Daniliuc Nicolae au înaintat apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, prin conținutul căruia au indicat, că hotărârea primei instanțe o consideră ca fiind nefondată, deoarece instanța a respins acțiunea, invocând ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. (f.d.1-6, vol.2)

Menționează, că faptul dat îl consideră ca fiind un abuz și aberații ale instanței de fond.

Indică, că în cererea de chemare în judecată din 07 aprilie 2023, reclamantul Bogos Igor, nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998.

A invocat, ca circumstanțe de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. art. 19, 2006, 2007 Cod civil al Republicii Moldova.

Menționează, că este numai dreptul exclusiv al reclamantului de a formula pretenții, de a decide împotriva cui formulează aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate. Nu are nici un drept legal instanța de judecată să se implice abuziv și să modifice așa cum dorește pretențiile înaintate, împotriva cui sunt formulate pretențiile și să modifice circumstanțele de fapt și de drept invocate de către reclamant în susținerea pretențiilor înaintate.

Consideră, că faptul descris supra este un abuz din partea instanței de fond. Instanța de fond a aplicat o lege care nu urma a fi aplicată, și nu a aplicat o lege care urma să fie aplicată, or Legea nr. 87 din 21.04.2011 nu are nici o atribuție cu speța dată.

A indicat, că instanța de fond a respins integral acțiunea din motivul că în speța dată nu a fost săvârșită careva infracțiune.

Susține, că atât timp cât nu există o ordonanță motivată definitivă și irevocabilă a procurorilor de refuz în pornirea urmăririi penale - există o bănuială rezonabilă ca în speța dată a fost săvârșită o infracțiune.

Menționează, că în speța dată există o infracțiune prevăzută de art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova, există toate elementele constitutive a infracțiunii vizate – pronunțarea cu bună știință a unei hotărâri contrare legii.

Faptul că procurorii refuză categoric să adopte o ordonanță motivată de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul dat, nu rezultă că în speța dată nu a fost săvârșită o infracțiune, prevăzută de art. 307 din Codul penal al Republicii Moldova.

Își întemeiază apelul pe prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, art. art. 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, art. art. 357-396 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

La data de 05 septembrie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.185, vol.1)

La data de 06 noiembrie 2024, prin încheierea Curții Supreme de Justiție s-a strămutat de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat, pentru judecare în ordine de apel, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Bogos împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.194-197, vol.1)

La data de 19 noiembrie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d.199, vol.1)

La data de 31 decembrie 2024, ***aparatul Președintelui Republicii Moldova*** a depus referință la apelul indicat supra, prin care a solicitat: respingerea cererii de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 mai 2024. (f.d.19-21, vol.2)

Menționează, că examinând cererea de apel, consideră că aceasta este

neîntemeiată, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt și de drept.

Susține, că reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată depuse de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău instanța a reținut că reclamantul a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar în susținerea poziției sale a invocat prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 19, 2006 Cod civil al RM, invocând dezacordul că atât organul de urmărire penală, procurorii, cât și instanțele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 274, 313, 437-551 Cod de procedură penală, nu s-a efectuat o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul, iar instanțele de judecată au ignorat acțiunile criminale ale procurorilor și judecătorilor în viziunea reclamantului.

Totodată, instanța de judecată a reținut că circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului de reparare a prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat, deoarece actul judecătoresc nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care vina este dovedită printr-o sentință judecătorească, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției emise de procurori și adoptate de instanța de judecată, la prevederile legale, care în opinia apelantului urmau a fi aplicate raportului juridic însă, potrivit principiilor constituționale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Menționează, că instanța de fond a reținut că pretențiile reclamantului nu se raliază prevederilor art. 2006 Cod civil, deoarece din conținutul normei rezultă, că o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie existența unui delict civil, iar reclamantul nu a demonstrat existența unei fapte ilicite și legătura dintre

fapta ilicită și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar simplul dezacord al reclamantului cu actul emis de instanța de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Indică, că reieșind din cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor, acesta a solicitat compensarea prejudiciilor morale cauzate prin infracțiune, invocând în acest sens dezacordul cu încheierile judecătorului de instrucție și deciziile instanței de recurs, cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art. 3 a Legii nr. 1545 din 25.02.1998, or simplul dezacord cu actele judecătorești adoptate, nu intră în câmpul aplicării Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Mai indică, instanța de judecată a notat că, cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, a fost înaintată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău contrar normelor legale în vigoare, or normele legale citate supra acordă persoanei dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acestuia a fost aplicată o ilegalitate, pe când în speță, reclamantul doar a reclamat că cererea sa nu a fost soluționată conform așteptărilor proprii, în sensul pornirii cauzelor penale, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor.

Astfel, instanța de judecată nu a atestat existența comiterii de către pârâți a unei infracțiuni față de reclamant, precum a susținut ultimul în cererea de chemare în judecată cu privire repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Susține, că ținând cont că cerința reclamantului a fost respinsă, instanța de judecată a respins și solicitarea acestuia privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 10000 lei, mai mult ca atât, la materialele cauzei nu a fost anexat nici un bon de plată, care atestă suportarea pretinsei sume cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Consideră, că instanța de fond corect a reținut faptul că situația descrisă și invocată de către Bogos Igor nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la

repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului în persoana Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, pentru un eventual prejudiciu material și moral suportat de către apelant, deoarece refuzul în pornirea urmăririi penale pentru circumstanțele invocate a fost verificat în cadrul procedurilor de control, pe cale judiciară, fapt ce exclude răspunderea patrimonială a statului.

Reieșind din cele expuse, susține, că instanța de fond cert a dedus că cererea de chemare în judecată a fost depusă contrar normelor legale în vigoare, prin urmare, este cert faptul că Igor Bogos nu este în drept să pretindă repararea prejudiciului moral, or în raport cu aceasta nu au fost identificate careva acțiuni de constrângere sau vătămare, sau altele prevăzute expres de lege, din care motive circumstanțele faptice nu pot constitui temei pentru plata unor despăgubiri. Prin urmare, indică că instanța de fond a apreciat corect și multiaspectual argumentele înaintate în cererea de chemare în judecată.

Pe cale de consecință, având în vedere faptul că de către prima instanță au fost elucidate toate circumstanțele importante ale cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect, în circumstanțele în care, cererea de apel declarată nu indică careva temeiuri de fapt și de drept care ar întruni temeiuri de anulare a hotărârii contestate, iar argumentele invocate în cererea de apel poartă un caracter declarativ, consideră că cererea de apel urmează a fi respinsă și menținută hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 mai 2024.

La data de 06 ianuarie 2025, Curtea Supremă de Justiție a înaintat referință asupra apelului declarat de Bogos Igor și Daniliuc Nicolae prin care a solicitat respingerea apelului. (f.d.23-25, vol.2)

În motivarea referinței s-a indicat, că în esență, reclamantul pretinde repararea unui oarecare prejudiciu cauzat prin infracțiune.

Mai indică, că reclamantul își fundamentează pretențiile inclusiv pe art. 2006 Cod civil, normă care se referă la repararea prejudiciului cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică. Din punctul de vedere al Curții, norma este irelevantă în prezenta speță. Cu referire la art. 2007 Cod civil, norma respectivă se referă la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată și nicidecum la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Susține, că în prezenta speță, contrar obligației de a proba prevăzute la art. 118 Cod de procedură civilă, reclamantul a omis să prezinte instanței o sentință, adoptată de către o instanță de judecată în ordinea prevăzută de art. 387 Cod de procedură penală, care ar demonstra existența unui delict - temeiul răspunderii delictuale.

Curtea Supremă de Justiție consideră că apelul declarat de către Bogos Igor și Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 mai 2024, este unul neîntemeiat.

La data de 09 ianuarie 2025, Judecătoria Chișinău a înaintat referință asupra apelului din speță prin care a solicitat: respingerea cererii de apel formulată de Bogos Igor ca neîntemeiată, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond. (f.d.27-29, vol.2)

În motivarea referinței s-a indicat, că hotărârea contestată a instanței de fond o consideră ca fiind una întemeiată și care urmează a fi menținută, cu respingerea cererii de apel formulate, ca fiind neîntemeiată.

Menționează, că obiectul prezentului litigiu, îl constituie constatarea și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești și instituția Procuraturii Republicii Moldova.

Indică, că la înaintarea cererii de apel, apelantul susține că instanța de fond a respins acțiunea, invocând ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Iar în cererea de chemare în judecată nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Menționează, că apelantul a mai invocat ca circumstanțe de drept, în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republici Moldova, art. art. 19, 2006, 2007 din Codul Civil al Republicii Moldova.

Reieșind din cele menționate, consideră că pretențiile apelantului față de Judecătoria Chișinău nu pot fi admise, or, potrivit Legii enunțate mai sus (nr. 1545

din 25 februarie 1998), organul care reprezintă statul în acțiunile cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale procuraturii și a instanțelor judecătorești este Ministerul Justiției al Republicii Moldova, motiv pentru care conchide necesitatea menținerii soluției adoptate de prima instanță, cu respingerea pretențiilor apelantului față de Judecătoria Chișinău, ca fiind neîntemeiate, or, sunt înaintate împotriva pârâtului necorespunzător.

Susține, că cererea de apel înaintată de Bogos Igor, împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 24 mai 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este una neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

La data de 22 ianuarie 2025, Parlamentul Republicii Moldova a înaintat referință asupra apelului depus de Bogos Igor prin care a solicitat: admiterea referinței, respingerea, ca fiind inadmisibilă cererea de apel depusă împotriva hotărârii judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024. (f.d.30-31, vol.2)

În motivarea referinței s-a indicat, că consideră cererea de apel depusă de apelant la 24 iunie 2024 drept una inadmisibilă și pasibilă de a fi respinsă.

Menționează, că Judecătoria Anenii Noi, sediul Central corect a apreciat invocările și cerințele apelantului pronunțând o hotărâre bine motivată în fapt și în drept. Or, temeiurile și procedura reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune, sunt reglementate în Capitolul I, Titlul IV din Codul de Procedură Penală. La fel, potrivit art. 387 Cod de procedură penală, pentru a se pronunța pe marginea acțiunii civile privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, inițial, instanța de judecată urmează să constate existența faptului infracțional care la caz nu a fost constatată.

Susține, că acțiunea apelantului contravine prevederilor art.6 din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Mai indică, că contrar obligației de a proba prevăzute la art. 118 Cod de procedură civilă, reclamantul a omis să prezinte instanței o sentință, adoptată de către o instanța de judecată în ordinea prevăzută de art. 387 Cod de procedură penală, care ar demonstra existența unui delict - temeiul răspunderii delictuale.

4. ***<u>Termenul de declarare a apelului:</u>***

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, Colegiul judiciar conchide, că potrivit materialelor cauzei, la data de 24 mai 2024, judecătoria Anenii Noi, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii, astfel, instanţa de apel conchide că apelul înaintat la data de 21 iunie 2024, de către Bogos Igor ca fiind depus în termenul legal prevăzut.

5. <u>Argumentele părţilor:</u>

În ședința de judecată a instanței de apel Bogos Igor, Daniliuc Nicolae, precum și reprezentanții Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, unde se indică că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Colegiul judiciar a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat la proces.

6. <u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat de Bogos Igor și avocatul Daniliuc Nicolae urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze*

înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 6 § 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiţii egale, care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Colegiul constată că, respectiva normă garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanţei de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel remarcă că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Astfel, prevederea legală enunțată mai sus în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară, (cauza *Hirro Balani contra Spaniei,* nr.18064/91 din 09

decembrie 1994, §27; cauza *Georgiadis contra Greciei,* nr. 21522/93 din 29 mai 1997, §43).

La caz, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta ***urmează a fi menținută***, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect.

Colegiul judiciar reţine, că prima instanţă a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi a respectat normele de drept procedural la judecarea speței.

Subsecvent, instanța de apel constată, că la data de 07 aprilie 2023, Bogos Igor a depus în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică. (f.d.2-14, vol.1)

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d.165, 174-182, vol.1)

La data de 21 iunie 2024, Bogos Igor și avocatul său Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond au înaintat apel nemotivat, iar la data de 11 decembrie 2024, apel motivat împotriva acesteia solicitând: admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile lui Bogos Igor și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea Supreme de Justiție a Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău suma de 50000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.171-173, vol.1, f.d.1-6, vol.2)

Colegiul constată că, argumentele invocate în apel nu sunt temeinice și plauzibile, pentru a fi admise, cu casarea hotărârii instanței de fond, la această concluzie instanța de apel a ajuns, pentru motivele ce preced.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Potrivit art. 15 alin. (1), (2) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract*.

Colegiul instanței de apel constată, că formulând prezenta acțiune împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, Bogos Igor pretinde la repararea prejudiciului legat de examinarea plângerii penale din 22 iulie 2019, în corespundere cu prevederile art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-451 Cod de procedură penală, precum și încasarea prejudiciului moral rezultat din erorile săvârșite la examinarea plângerii penale de către procurori și instanțele de judecată în sumă de 50000 Euro și a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în sumă de 10000 lei.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel constată, că drept temei pentru înaintarea acțiunii invocate supra, apelantul invocă faptul, că la 22 iulie 2019 s-a adresat către Procurorul General al Republicii Moldova cu o plângere penală, solicitând dispunerea începerea urmăririi penale în privința judecătorilor Badan-Melnic Eleonora, Cimpoi Iulia, Secrieru Ion, Danilov Aliona, Vieru Tatiana, Vascan Nina și Ghervas Maria în temeiul art. 307 alin. (2) Cod penal al Republicii Moldova. (f.d.17-21, vol.1)

Colegiul judiciar reține, că prin răspunsul cu nr. 22-210/18-1145 din 13 decembrie 2019, adoptat de Oleg Gavriliță - procuror în secția reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO, reclamantului i s-a comunicat că în urma controlului nu a fost identificată vreo plângere depusă de petent la 22 iulie 2019, prin care s-ar fi solicitat tragerea la răspundere penală a judecătorului Eleonora Badan-Melnic. (f.d.24, vol.1)

La data de 19 decembrie 2019, Daniliuc Nicolae a depus o plângere Procurorului General al Republicii Moldova împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova, prin care a solicitat admiterea

plângerii și ca procurorul să se conformeze prevederilor art. 19, 254, 265, 274 Cod de procedură penală al RM, să fie primită plângerea din 22 iulie 2019, să fie cercetat cazul dat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului, cu emiterea unei ordonanțe motivate. (f.d.23, vol.1)

Prin răspunsul cu nr. 22-157/18-1208 din 30 decembrie 2019, adoptat de Oleg Gavriliță - procuror în secția reprezentare în procedurile non-penale și implementare CEDO, s-a adus la cunoștința petentului faptul că „*alegațiile acestuia, privind pretinsa neexaminare a plângerii din 22 iulie 2019 sunt neîntemeiate și pasibile de respins*". (f.d.22, vol.1)

Colegiul atestă, că la data de 09 ianuarie 2020, Daniliuc Nicolae în interesele lui Bogos Igor s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu o plângere împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova, solicitând obligarea acestuia de a primi plângerea din 27 iulie 2019, a cerceta cazul dat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului cu emiterea unei ordonanțe motivate pe cazul dat. (f.d.25-28, vol.1)

La data de 29 octombrie 2021, a fost emisă încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea înaintată de către Nicolae Daniliuc în interesele lui Igor Bogos, cu privire la obligarea Procurorului General de a primi plângerea depusă la data de 27 iulie 2019 și cercetarea cazului dat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului, cu emiterea ordonanței motivate. (f.d.29-32, vol.1)

Ulterior, la 24 februarie 2022 a fost emisă decizia Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins ca inadmisibil recursul avocatului Daniliuc Nicolae în interesele lui Bogos Igor declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29 octombrie 2021, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea înaintată de către Nicolae Daniliuc în interesele lui Igor Bogos, cu privire la obligarea Procurorului General de a primi plângerea depusă la data de 27 iulie 2019 și cercetarea cazului dat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului, cu emiterea ordonanței motivate. (f.d.40-41, vol.1)

Subsecvent, Colegiul judiciar reține, că potrivit art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, - orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanţelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege.

În conformitate cu art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966, *toți oamenii surit egali în faţa tribunalelor*

şi curţilor de justiţie. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil şi public de către un tribunal competent, independent şi imparţial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil. Şedinţa de judecată poate fi declarată secretă în totalitate sau pentru o parte a desfăşurării ei, fie în interesul bunelor moravuri, al ordinii publice sau al securităţii naţionale într-o societate democratică, fie dacă interesele vieţii particulare ale părţilor în cauză o cer, fie în măsura în care tribunalul ar socoti acest lucru ca absolut necesar, când datorită circumstanţelor speciale ale cauzei, publicitatea ar dăuna intereselor justiţiei; cu toate acestea, pronunţarea oricărei hotărâri în materie penală sau civilă va fi publică, afară de cazurile când interesul minorilor cere să se procedeze altfel sau când procesul se referă la diferende matrimoniale ori la tutela copiilor.

Conform art. 1, art. 6, art. 13 și art. 41 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. Orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cînd interesele justiţiei o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi

condiţii ca şi martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere. Orice persoană, ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de prezenta convenţie au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Conform art. 1 din Constituția RM, *Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului este republica. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate*.

Potrivit art. 4 alin. (1) din Constituția RM, *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte*.

Conform art. 7 din Constituția RM, *Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică*.

În aceeași ordine de idei și art. 8 din Constituția RM prevede respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale.

Colegiul reține că potrivit art. 20 din Constituția RM, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție*.

Convenția Europeană a drepturilor omului prevede la art. 6 dreptul persoanei la un proces echitabil. Însă acest drept acoperă un domeniu foarte larg și include mai multe elemente ca accesul liber la justiție în materie civilă și penală; examinarea cauzei în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil; examinarea cauzei de către un tribunal independent, imparțial, stabilit prin lege; publicitatea pronunțării hotărârilor judecătorești; prezumția nevinovăției; dreptul persoanei acuzate de a fi informată despre natura acuzației sale, de a beneficia de înlesnirile

necesare apărării, de a avea un apărător, de a fi asistat de un interpret, dreptul la contradictorialitatea procesului penal și egalitatea armelor în cadrul acestuia, etc.

Curtea a arătat că pentru ca art. 6 § 1 să fie incident sub aspect civil, trebuie îndeplinite mai multe condiții, și anume: a) să existe o contestație cu privire la un drept ce poate fi revendicat și pus în valoare pe calea unei acțiuni în justiție în sistemul de drept intern; b) contestația să fie reală și serioasă - ea poate să privească atât existența dreptului, cât și întinderea sau modurile în care se exercită acesta; c) rezultatul procedurii să fie direct și determinant cu privire la existenta dreptului.

Aplicarea primului alineat al art. 6 în materie civilă este guvernată de două principii generale - *contestațiile care au un obiect patrimonial vor avea caracter civil* și art. 6 nu va fi aplicabil atunci când autoritățile publice își exercită puterea discreționară.

Potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenția atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

Precăutând și analizând materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Colegiul instanței de apel apreciază drept ***justă*** concluzia instanței de fond cu privire la faptul, că circumstanţele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat.

Or, ***actul judecătoresc*** nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care *vina este dovedită printr-o sentință judecătorească*, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia apelantului urmau a fi aplicate raportului juridic, însă potrivit principiilor constituționale, nimeni în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Altfel, Colegiul conchide că în mod ***corect*** cererea de chemare în judecată depusă de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, instanța de fond corect a reținut, că „*cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art. 3 a Legii nr. 1545 din 25.02.1998, or simplul dezacord cu actele judecătorești adoptate, nu intră în câmpul aplicării Legii nr. 1545 din 25.02.1998*".

Astfel, Colegiul judiciar constată, că normele enunțate de către apelant în cererea de chemare în judecată cât și în apelul înaintat, reglementează în mod generalizat drepturile persoanei căreia îi sunt lezate.

Colegiul atestă, că apelantul a invocat în apelul declarat, pentru apărarea drepturilor sale, prevederile art. 2006 Cod civil, contrar faptului dat, instanța de apel reține că pretențiile lui Bogos Igor nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 Cod civil.

La caz, Colegiul stabilește cu certitudine, că dezacordul cu acțiunile întreprinse de organele de stat menționate de apelant ***nu generează o răspundere patrimonială***, astfel, nefiind constatată o încălcare a dreptului la examinarea plângerii penale.

Subsecvent, apelantul Bogos Igor nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral, așa cum din speță, în raport cu apelantul *nu sunt identificate acțiuni de constrângere* sau *vătămare* sau altele prevăzute expres de lege, din care motive, cele enunțate nu pot constitui temei de despăgubire.

Astfel, potrivit prevederilor art. 2006 Cod civil, *(1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1). (3) Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura*

în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta.

Or, potrivit conținutului normei legale invocate supra, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie ***existența unui delict civil***, iar, în speță, Bogos Igor ***a omis în a demonstra existența unei fapte ilicite*** și legătura dintre fapta ilicită invocată și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*, iar simplul dezacord al apelantului cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Subsecvent, Colegiul remarcă, că ***apelantul nu a demonstrat întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale***, în special, în condițiile în care nu a fost demonstrată fapta ilicită a Statului invocată de către Bogos Igor, care să decurgă din încălcarea drepturilor de la art. 19, 254, 265, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală.

Mai mult ca atât, Colegiul judiciar reține ca fiind corectă și concluzia instanței de fond cu privire la faptul, că normele legale, acordă persoanei dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acesteia a fost aplicată o ilegalitate, pe când în speța dată s-a stabilit că cererea lui Bogos Igor nu a fost soluționată conform propriilor așteptări, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor, inclusiv prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Or, anume în baza acestei legi poate fi reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune sau prin acțiunile ilegale ale organelor statului.

Astfel, instanța de judecată corect a reținut faptul, că „*reclamantul doar reclamă că cererea sa nu a fost soluționată conform așteptărilor proprii, în sensul pornirii cauzelor penale, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor*”.

Cât privește alegațiile apelantului în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul instanței de apel ***consideră justă*** poziția instanței de fond.

Or, având în vedere că instanța a conchis asupra netemeiniciei acțiunii, aceasta nu este îndreptățită să acorde reclamantului careva compensații a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel conchide, că hotărârea instanței de fond este ***clară*** și ***precisă***, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în speța vizată, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant pe marginea hotărârii contestate, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Totodată, Colegiul judiciar menționează, că în cadrul hotărârii CtEDO în cauza *Van de Hurk contra Țărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Subsecvent, Colegiul judiciar reiterează, că concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, fiind în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, astfel, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389-390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de Bogos Igor și de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Bogos Igor.

Se menține hotărârea judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 24 mai 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bogos Igor împotriva Președintelui Republicii Moldova, Parlamentului Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele ședinței:

Judecător:	Judecător:	Judecător:
MIRONOV Andrei	COLEV Grigori	HUDOBA Valeri